

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

# کندوکاوی در ناتوانی های یادگیری

نویسنده: علیرضا محرابی

(کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی)

www.ketab.ir

سر شناسه: محرابی، علی رضا، ۱۳۶۲  
عنوان و نام پدید آور: کندوکاوی در ناتوانی های یادگیری/نویسنده علی رضا محرابی  
مشخصات نشر: اردبیل/ محقق اردبیلی، ۱۳۹۱  
مشخصات ظاهری ۱۷۰ص  
شابک: ۳-۶۹-۶۵۵۴-۶۰۰-۹۷۸  
وضعیت فهرست نویسی: فیپا  
یادداشت: کتابنامه  
موضوع: کودکان ناتوان در یادگیری  
موضوع: کودکان ناتوان در یادگیری—آموزش  
موضوع: آموختن — اختلالات.  
رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ LC۴۷۰/۴/۳۵۹  
رده بندی دیویی: ۳۷۱/۹  
شماره کتابشناسی ملی: ۳۰۴۶۳۸۶

نام کتاب: کندوکاوی در ناتوانی های یادگیری  
تالیف: علی رضا محرابی  
ناشر: انتشارات محقق اردبیلی  
نوبت چاپ: اول  
سال انتشار: ۱۳۹۱  
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد  
لیتوگرافی: آریتان اسکر  
صحافی و چاپ: شیران نگار  
شابک: ۳-۶۹-۶۵۵۴-۶۰۰-۹۷۸  
قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

آدرس: اردبیل سه راه دانش پاساژ معطری، طبقه فوقانی، پلاک ۸، تلفن ۲۲۴۰۰۸۱

## فهرست مطالب

### فصل اول: معرفی ناتوانی یادگیری

|                        |    |
|------------------------|----|
| اختلالات یادگیری ..... | ۱۱ |
| تعریف .....            | ۱۱ |
| درجه شیوع .....        | ۱۵ |

### فصل دوم: فرضیه‌ها و نظریه‌ها

|                                                     |    |
|-----------------------------------------------------|----|
| ۱- نظریه محدود بودن میدان دقت و توجه .....          | ۱۹ |
| ۲- نظریه بدکاری مغز .....                           | ۱۹ |
| ۳- نظریه عوامل ژنتیکی .....                         | ۲۰ |
| ۴- نظریه تاخیر در رشد .....                         | ۲۰ |
| ۵- نظریه برتری نیمکره مغزی طرف راست .....           | ۲۰ |
| ۶- نظریه خبر پردازش .....                           | ۲۱ |
| ۷- محرومیت محیطی و بدی تغذیه .....                  | ۲۱ |
| ۸- عوامل بیوشیمیایی .....                           | ۲۲ |
| ۹- دیدگاه‌های روان شناختی ناتوانی‌های یادگیری ..... | ۲۲ |
| پایگاه عاطفی: دیدگاه روان پویایی .....              | ۲۲ |

### فصل سوم: انواع ناتوانی‌های یادگیری (نارساخوانی)

|                               |    |
|-------------------------------|----|
| نارساخوانی .....              | ۲۹ |
| تعاریف نارساخوانی .....       | ۲۹ |
| فراوانی نارساخوانی .....      | ۳۱ |
| اشتباه‌ها در سطح خواندن ..... | ۳۲ |

### فصل چهارم: انواع ناتوانی‌های یادگیری (اختلال نوشتن)

|                                                                 |    |
|-----------------------------------------------------------------|----|
| اختلال نوشتن .....                                              | ۳۵ |
| فراوانی اختلال نوشتن و ویژگیهای مرتبط با جنس .....              | ۳۶ |
| نشانه‌های بالینی .....                                          | ۳۸ |
| ویژگی‌ها و ضوابط تشخیصی اختلال بیان نوشتاری براساس DSM IV ..... | ۳۹ |

|                                                                     |    |
|---------------------------------------------------------------------|----|
| فرایند تحول.....                                                    | ۳۹ |
| مشکلات توأم.....                                                    | ۳۹ |
| تشخیص افتراقی.....                                                  | ۴۰ |
| روش های ارزشیابی اختلال های نوشتن.....                              | ۴۰ |
| علت شناسی اختلال های نوشتن.....                                     | ۴۲ |
| رهنمودهایی در زمینه پیشگیری و بازپروری اختلال های زبان نوشتاری..... | ۴۳ |
| نظریه های آموزش زبان نوشتاری.....                                   | ۴۳ |

### فصل پنجم: انواع ناتوانی های یادگیری (اختلال ریاضی)

|                                                      |    |
|------------------------------------------------------|----|
| اختلال ریاضی.....                                    | ۴۹ |
| تاریخچه و طبقه بندی تطبیقی بیماری.....               | ۴۹ |
| میزان شیوع ناتوانی ریاضی.....                        | ۵۱ |
| انواع ناتوانی ریاضی.....                             | ۵۴ |
| الف) نارسایی حساب کلامی.....                         | ۵۴ |
| ب) نارسایی حساب واژه ای.....                         | ۵۴ |
| ج) نارسایی حساب نوشتاری.....                         | ۵۵ |
| د) نارسایی حساب عملیاتی.....                         | ۵۵ |
| ه) نارسایی حساب تمرینی.....                          | ۵۵ |
| نارسایی حساب اندیشه ای.....                          | ۵۵ |
| سه نوع دیگر ناتوانی ریاضی بر اساس الگوی سه رمزی..... | ۵۶ |
| نوع کلامی.....                                       | ۵۶ |
| نوع عربی.....                                        | ۵۶ |
| نوع فراگیر.....                                      | ۵۷ |
| سبب شناسی ناتوانی ریاضی.....                         | ۵۷ |
| عوامل نورولوژیکی (عصب شناختی).....                   | ۵۷ |
| عوامل ژنتیکی.....                                    | ۶۱ |
| عوامل روان شناختی.....                               | ۶۱ |

|    |                                                        |
|----|--------------------------------------------------------|
| ۶۱ | تاخیر در رشد                                           |
| ۶۲ | فقدان آمادگی ذهنی                                      |
| ۶۲ | عملکرد پایین هوش غیر کلامی                             |
| ۶۲ | عوامل فرهنگی، اقتصادی                                  |
| ۶۳ | آموزش ناکافی و نادرست                                  |
| ۶۳ | اضطراب ریاضی                                           |
| ۶۴ | ضعف در مهارت‌های فراشناختی                             |
| ۶۴ | ویژگی‌ها و مشکلات کودکان مبتلا به ناتوانی ریاضی        |
| ۶۹ | رویکردهای تشخیصی                                       |
| ۷۰ | مراحل تشخیص کودکان مبتلا به ناتوانی ریاضی              |
| ۷۰ | آزمون‌های هوشی                                         |
| ۷۱ | مجموعه آزمون‌های نوروسایکولوژی                         |
| ۷۱ | آزمون‌های پیشرفت تحصیلی                                |
| ۷۲ | آزمون‌های نوروسایکولوژیکی برای بررسی کارکردهای جزئی تر |
| ۷۳ | آزمون‌های تشخیصی ریاضی                                 |
| ۷۵ | آزمون‌های غیر رسمی حساب                                |
| ۷۷ | تشخیص افتراقی                                          |
| ۷۸ | سیر و پیش آگهی                                         |
| ۷۹ | روش‌های اصلاحی برای ناتوانی ریاضی                      |
| ۷۹ | شیوه‌های پزشکی                                         |
| ۷۹ | روش‌های غیر مستقیم                                     |
| ۸۰ | روش‌های مستقیم                                         |
| ۸۱ | چوب‌های کوئیزنیر                                       |
| ۸۱ | حساب دیستار                                            |
| ۸۲ | نوارهای مهارتی ریاضی مریل                              |
| ۸۲ | پروژه ریاضی                                            |
| ۸۳ | حساب ساختاری                                           |

|    |                                  |
|----|----------------------------------|
| ۸۳ | ..... رویکرد آموزشی ساختار گرایی |
| ۸۴ | ..... روش اصلاحی تعلیم محتوا     |
| ۸۵ | ..... روش اصلاحی نوروسایکولوژیکی |

### فصل ششم: درمان و ناتوانی یادگیری

|    |                                    |
|----|------------------------------------|
| ۸۸ | ..... الف) اختلال خواندن           |
| ۸۹ | ..... ب) اختلال حساب کردن          |
| ۹۰ | ..... ج) اختلال بیان نوشتاری       |
| ۹۲ | ..... چ) اختلال یادگیری تصریح نشده |

### فصل هفتم: کارکردهای اجرایی و ناتوانی یادگیری

|     |                                          |
|-----|------------------------------------------|
| ۹۹  | ..... کارکردهای اجرایی                   |
| ۱۰۰ | ..... تحول کارکردهای اجرایی              |
| ۱۰۷ | ..... مولفه های کارکردهای اجرایی         |
| ۱۰۸ | ..... ارزیابی کارکردهای اجرایی           |
| ۱۱۰ | ..... کارکردهای اجرایی و اختلال های رشدی |
| ۱۱۲ | ..... چشم اندازهای درمان                 |
| ۱۱۴ | ..... ژنتیک                              |
| ۱۱۶ | ..... کارکردهای اجرایی و ناتوانی یادگیری |

### فصل هشتم: بهزیستی روانشناختی و ناتوانی یادگیری

|     |                                            |
|-----|--------------------------------------------|
| ۱۲۵ | ..... بهزیستی روانشناختی                   |
| ۱۲۹ | ..... نظریه های بهزیستی                    |
| ۱۲۹ | ..... الف - مدل تعادل پویا                 |
| ۱۳۰ | ..... ب - نظریه ی ناهمخوانی                |
| ۱۳۱ | ..... ج - نظریه ی هدف غایی                 |
| ۱۳۲ | ..... بهزیستی و سلامت روان                 |
| ۱۳۳ | ..... مدل کلونینجر در مورد سلامت و بهزیستی |
| ۱۳۵ | ..... مازلو، بهزیستی و سلامت روان          |

|          |                                               |
|----------|-----------------------------------------------|
| ۱۳۸..... | مؤلفه‌های بهزیستی.....                        |
| ۱۳۸..... | الف - رضایت از زندگی.....                     |
| ۱۴۰..... | نظریه‌های روانشناسی رضایت.....                |
| ۱۴۲..... | ب - عاطفه‌ی مثبت - منفی.....                  |
| ۱۴۷..... | چهار عاطفه یا هیجان منفی برجسته.....          |
| ۱۵۱..... | دو عاطفه یا هیجان مثبت برجسته.....            |
| ۱۵۳..... | ج - شادکامی.....                              |
| ۱۵۴..... | نظریه‌های روانشناسی و شادکامی.....            |
| ۱۵۷..... | بهزیستی روانشناختی و ناتوانی‌های یادگیری..... |
| ۱۶۷..... | منابع.....                                    |

## تقدیم:

به کودکان امروز

که بزرگان آینده‌اند

به بازی کنندگان امروز

که مدیران و سیاست‌گذاران فردا هستند

به مربیان و والدین

که به هستی کودکان معنی می‌بخشند

و سرنوشت آنان را رقم می‌زنند.

و در آخر تقدیم به دختران عزیزم در خانه فرزندان کوثر گناباد